

Kiillehypoplasia/Amelogenesis imperfecta

Yleistä

Kiillehypoplasia/amelogenesis imperfecta (AI) on perinnöllinen sairaus, jossa hampaiden kiilteen muodostuminen on puutteellista. Kiille on hampaan kova ja liukaspintainen ulkokerros, jonka tehtävänä on suojata ja vahvistaa hampaita, vähentää plakin muodostumista sekä estää bakteereiden pääsy hampaisiin. Kiillehypoplasian tyypillisiä oireita ovat kiilteen ohentuminen, karhentuminen ja värjäytyminen. Sairautta tiedetään esiintyvän ainakin italianvinttikoiralla ja isovillakoiralla, mutta sairauden aiheuttava geenivirhe on tunnistettu vain italianvinttikoiralla. Sairaus periytyy autosomaalisesti peittyvästi.

Miten sairaus ilmenee?

Kiillehypoplasiaa sekä maitohampaiden että rautahampaiden kiilteen muodostuminen on puutteellista. Kiilteen muodostuminen tapahtuu jo ennen hampaiden puhkeamista eikä kiille enää uusiudu hampaiden puhjettua. Sairastuneen koiran hampaiden pinnat kuluvat iän myötä normaalia nopeammin ja ovat karheat sekä värjäytyneet ruskeiksi. Kiillehypoplasiaa sairastavien koirien hampaat ovat usein normaalia pienemmät ja sijaitsevat kaukana toisistaan. Italianvinttikoirilla esiintyvä kiillehypoplasia on oireiltaan hyvin lievä ja sairastuneiden koirien hampaat kestävät yleensä melko hyvin normaalia kulutusta. Italianvinttikoirien kiillehypoplasiaan ei ole olemassa hoitoa, mutta oireet ovat yleensä lieviä ja koira voi elää normaalin elämän.

Viitteet

Online-tietokannat

Online Mendelian Inheritance in Animals, OMIA (<http://omia.angis.org.au/>). Faculty of Veterinary Science, University of Sydney; OMIA001805-9615.

Tieteelliset artikkelit

Gandolfi B, Liu H, Griffioen L, Pedersen NC. Simple recessive mutation in ENAM is associated with amelogenesis imperfecta in Italian Greyhounds. Anim Genet 44:569-78, 2013. Pubmed: 23638899.

Sairauden vakavuusaste

Lievä

Oireet

- Hampaiden värjäytyminen
- Kiilteen karhentuminen
- Kiilteen ohentuminen
- Pienet ja teräväkärkiset hampaat

Periytymismalli

Autosomaalinen peittyvä

Geenitestin tulokset raportoidaan seuraavanlaisesti:

Normaali

 Kantaja

 Altis

Testattu mutaatio on tähän mennessä tavattu seuraavissa roduissa

Italianvinttikoiira
Sekarotuinen